

АНОТАЦІЯ

Орлова А.І. Механізми реалізації державної політики сприяння розвитку громадянського суспільства в Україні. – Кваліфікаційна наукова праця на правах рукопису.

Дисертація на здобуття наукового ступеня доктора філософії за спеціальністю 281 – Публічне управління та адміністрування. – Національний університет «Одеська політехніка, МОН України, Одеса, 2023.

Динамічні і глибокі зміни, що відбуваються в системі публічного управління України, обумовлюють необхідність розробки та впровадження комплексного механізму реалізації державної політики сприяння розвитку громадянського суспільства (ДП СРГС), а також здійснення її моніторингу та оцінювання на всіх рівнях врядування. Для досягнення суспільно значущих результатів і підвищення якості публічного управління у сфері сприяння розвитку громадянського суспільства органи публічної влади, реагуючи на зовнішні виклики, повинні не лише декларувати субсидіарність як один з нормативних постулатів європейської інтеграції, але й активно підтримувати інституційну й фінансову спроможність інститутів громадянського суспільства (ІГС), використовувати сучасні методи і технології управління при міжсекторальній взаємодії та внутрішньосекторальній співпраці всередині громадянського суспільства.

Визначено, що в Україні ІГС гнучко реагують на зміну суспільних потреб унаслідок дії внутрішніх та зовнішніх чинників і мають при цьому високий рівень суспільної довіри. Встановлено, що створення сприятливих умов для розвитку громадянського суспільства та налагодження взаємодії з його інститутами є важливим завданням органів державної влади та органів місцевого самоврядування, і це закріплено на рівні окремих нормативно-правових актів. Проте ефективному партнерству між державою та громадянським суспільством у процесі реалізації державної політики на національному, регіональному та локальному рівнях перешкоджає невизначеність нормативних засад та методичних принципів координації і

взаємодії між органами виконавчої влади та ІГС, органами виконавчої влади та органами місцевого самоврядування у процесі реалізації ДП СРГС.

Метою дисертаційного дослідження є теоретичне обґрунтування та визначення шляхів удосконалення механізмів реалізації ДП СРГС в Україні.

Для досягнення визначеної мети в роботі вирішуються такі *завдання*:

- з'ясувати сутність, принципи, теоретичні та методологічні засади, основні поняття у сфері ДП СРГС, виокремити та діагностувати механізми реалізації цієї державної політики;

- проаналізувати сучасний стан нормативно-правового забезпечення реалізації ДП СРГС в Україні та запропонувати шляхи удосконалення законодавчої, підзаконної та локальної нормативно-правової бази;

- проаналізувати сучасний стан реалізації в Україні ДП СРГС на загальнодержавному, регіональному та місцевому рівнях, виявити основні проблеми у цій сфері та з'ясувати причини їхнього існування;

- вивчити кращий зарубіжний досвід реалізації державної політики у сфері розвитку громадянського суспільства та визначити доцільність і можливість адаптації цього досвіду в Україні;

- визначити критерії та показники реалізації ДП СРГС, запропонувати систему оцінювання ходу реалізації цієї політики на загальнодержавному, регіональному та місцевому рівнях;

- запропонувати шляхи та конкретні механізми належної реалізації в Україні ДП СРГС в умовах євроінтеграції, подолання широкомасштабної військової агресії з боку російської федерації та повоєнного відновлення України.

Об'єкт дослідження – ДП СРГС в Україні.

Предмет дослідження – механізми реалізації ДП СРГС в Україні.

У цілому робота складається з трьох розділів та дев'ятьох підрозділів.

Виходячи з виробленого алгоритму дослідження, у першому розділі здійснено аналіз теоретичних та методологічних засад реалізації ДП СРГС, визначено та уточнено зміст основних понять у цій сфері. В розділі розглянуто також концептуальні аспекти ДП СРГС та зарубіжний досвід і міжнародну співпрацю України у сфері реалізації цієї політики.

Обґрунтовано, що впровадження ДП СРГС в Україні відбувається через трансформацію моделі представницької демократії шляхом її доповнення партисипаторною демократією (демократією участі). Доведено, що демократія участі сприяє формуванню стійкості громад і створенню на цій основі підґрунтя національної безпеки держави.

У другому розділі здійснено комплексний аналіз (діагностику) діючих механізмів реалізації ДП СРГС: фінансово-економічного, нормативно-правового, інституційно-організаційного, інформаційно-комунікаційного, а також механізмів міжсекторного партнерства і громадської участі.

Підкреслено важливість адресності використання механізмів у процесі реалізації ДП СРГС залежно від цілі, яку має бути досягнуто, від функціонального призначення кожного конкретного механізму та інструменту й від результативності їх застосовування.

Обґрунтовано необхідність запровадження моніторингу та оцінювання у процесі реалізації ДП СРГС, розроблено критерії, показники та порядок здійснення моніторингу процесу реалізації ДП СРГС на всіх рівнях публічного управління.

У третьому розділі проаналізовано вітчизняні стратегічні документи стосовно реалізації ДП СРГС на предмет відповідності пріоритетних напрямків, завдань та механізмів реалізації цієї політики європейським принципам доброго демократичного врядування. Визначено шляхи реалізації ДП СРГС на місцевому рівні та надані рекомендації щодо побудови моделі комплексного механізму реалізації ДП СРГС.

Вироблено модель комплексного механізму реалізації ДП СРГС, яка включає три основних механізми – державний, громадський та міжсекторний, а також три координаційні механізми – міжрівневої, міжсекторної та внутрішньосекторної координації на усіх рівнях публічного управління.

Наукова новизна одержаних результатів полягає в тому, що в дисертаційній роботі розроблені концептуальні підходи, практичні методики та отримані нові наукові результати, які в сукупності розв’язують важливе

наукове завдання теоретико-методологічного обґрунтування шляхів удосконалення механізмів реалізації ДП СРГС, зокрема:

вперше:

- обґрунтовано, що удосконалення процесу реалізації ДП СРГС можливе за рахунок формування на базі існуючих зараз розрізнених елементів реалізації ДП СРГС *комплексного механізму*, який має включати державний, громадський та міжсекторний механізми, поєднані механізмами міжрівневої, міжсекторної та внутрішньосекторної координації на усіх рівнях публічного управління – відповідно до запропонованої моделі такого комплексного механізму;

- запропоновано методологічний підхід до здійснення моніторингу та оцінювання процесу реалізації ДП СРГС, що базується на оригінальній авторській Методиці багаторівневого бенчмаркінгу, основою якої є розроблені критерії, показники та порядок здійснення моніторингу цього процесу на національному, регіональному та місцевому рівнях управління, що дає можливість оцінювати та відстежувати реальний стан виконання завдань ДП СРГС і своєчасно коригувати як процес реалізації державної політики, так і саму цю політику;

удосконалено:

- понятійно-категоріальний апарат у досліджуваній сфері, зокрема, уточнено поняття «державна політика сприяння розвитку громадянського суспільства», в якій до органів публічної влади, що традиційно розглядались як одноосібні суб'єкти реалізації ДП СРГС, долучено громадянське суспільство та соціально відповідальний бізнес в якості рівноправних партнерів;

- мету ДП СРГС, визначення якої доповнено консолідацією українського суспільства на основі взаємодії влади і громадськості та посилення їх взаємної відповідальності за результати спільної реалізації цієї політики, що забезпечує невідворотність процесу демократизації та розвитку Української держави;

- методичні підходи до аналізу відповідності пріоритетних напрямків, завдань та механізмів реалізації ДП СРГС, зафіксованих у стратегічних актах українського законодавства, європейським принципам доброго демократичного врядування;

- зміст поняття «механізм реалізації ДП СРГС» як складової системи публічного управління, елементами якої є *структурно-організаційні* (органи публічної влади, засоби, методи, важелі, процедури, правові норми, стимули, способи, інструменти, принципи) та *структурно-функціональні* (організація управлінських процесів, функціональна діяльність, послідовна реалізація дій) складові, завдяки яким в результаті послідовної цілепокладальної діяльності відбувається процес реалізації завдань ДП СРГС;

- підхід до виокремлення, діагностики та модернізації механізмів реалізації ДП СРГС (фінансово-економічного, нормативно-правового, міжсекторного партнерства, громадської участі, інституційно-організаційного та інформаційно-комунікаційного) на основі визначення функціонального призначення та аналізу дієвості цих механізмів, виявлення недоліків у процесі їх застосування та вироблення пропозицій щодо їхнього удосконалення;

набуло подальшого розвитку:

- періодизація процесу трансформації ДП СРГС в Україні в її історичній ретроспективі на основі зіставлення характеру владно-громадських відносин у ході реалізації державної політики; три основні етапи трансформації ДП СРГС протягом періоду з 90-х років ХХ століття по 2016 рік, визначені іншими науковцями, доповнено двома новими етапами: четвертим – з 2016 по 2019 рік, який можна трактувати як спробу органів публічної влади поступово перетворити демократичні здобутки Революції Гідності на власний адміністративний ресурс і обмежити роль громадянського суспільства, і п'ятим – з 2019 року по теперішній час, який охарактеризовано як поступовий перехід до конструктивного діалогу і партнерської співпраці влади із громадянським суспільством за ініціативою ІГС;

- обґрунтування належного застосування в різних механізмах реалізації ДП СРГС відповідних інструментів – залежно від їхньої функціональної спрямованості та особливостей суб'єктів, які їх застосовують, при цьому враховано, що деякі інструменти застосовуються одночасно в декількох механізмах реалізації ДП СРГС;

- обґрунтування ролі демократії участі у формуванні стійкості громад і створенні на цій основі підґрунтя національної безпеки держави;
- підхід до визначення складових циклу реалізації ДП СРГС, де етапи стратегування, планування, організації та виконання доповнено етапами моніторингу, оцінювання та коригування процесу реалізації зазначеної політики;
- визначення умов успішної реалізації ДП СРГС, до яких належать: розширення комунікацій між владою і громадськістю, фінансова підтримка владою розвитку громадянського суспільства, посилення виконавчої дисципліни і відповідальності публічних службовців і громадських лідерів за стан справ у цій сфері та належне законодавче закріплення інструментів демократії участі відповідно до європейських стандартів.

Практичне значення одержаних результатів обумовлюється системним, теоретико-прикладним характером дослідження і полягає у створенні теоретичних передумов для підвищенні результативності процесу реалізації ДП СРГС в Україні, яке відбувається на основі застосування комплексного механізму реалізації ДП СРГС, побудованого на вертикальній та горизонтальній координації і взаємодії органів публічної влади, громадськості та інших суб'єктів впливу на процес реалізації вказаної політики, а також завдяки впровадженню системи моніторингу та оцінювання реального стану справ у цій сфері.

Запропоновані в ході дослідження наукові новації були враховані під час розробки в Україні проєкту нової Нацстратегії-2026, що відображено, зокрема, у розділах, присвячених механізмам її реалізації, моніторингу та оцінювання.

Ключові слова: публічна політика, державна політика сприяння розвитку громадянського суспільства, громадянське суспільство, механізми державної політики, місцеве самоврядування, багаторівневе управління, децентралізація, взаємодія влади і громадськості.

СПИСОК ОПУБЛІКОВАНИХ ПРАЦЬ ЗА ТЕМОЮ ДИСЕРТАЦІЇ

Наукові праці, в яких опубліковані основні наукові результати дисертації

1. Orlova Alla. International experience in the implementation of the state policy for facilitating civil society development. *Актуальні проблеми державного управління*. Том 1, №77 (2019). С. 11-15. – URL: <http://uran.oridu.odessa.ua/issue/view/35%28477%29%2808%29>

2. Крупник А. С., Орлова А. І. Застосування методики багаторівневого бенчмаркінгу під час аналізу реалізації Національної стратегії сприяння розвитку громадянського суспільства на регіональному рівні. *Публічне адміністрування: теорія та практика*. 2019. Вип. 1 (21). Дніпро, ДРІДУ НАДУ, 2019. С. 1-16. – URL: [http://www.dridu.dp.ua/zbirnik/2019-01\(21\)/17.pdf](http://www.dridu.dp.ua/zbirnik/2019-01(21)/17.pdf)

Особистий внесок авторки. Участь у розробці та проведення пілотної апробації Методики, коригування її складових за підсумками пілотної апробації.

3. Орлова А. І. Державна політика сприяння розвитку громадянського суспільства в Україні: динаміка змін. *Актуальні проблеми державного управління*. 2019. Вип. 4(80). С. 71-75. – URL: http://www.oridu.odessa.ua/9/new_options/pdf/019/Zbirnuk-4-80-2019.pdf

4. Liudmyla L. Prykhodchenko, Andrii S. Krupnyk, Alla I. Orlova and Oksana V. Dulina. Monitoring and Evaluation of the Implementation Process of the State Policy to Promote the Development of Civil Society in Ukraine. *International Journal of Criminology and Sociology*. 2020. Vol. 9. P. 3023-3032. – URL: <https://doi.org/10.6000/1929-4409.2020.09.368>

Особистий внесок авторки. Обґрунтування актуальності статті, концептуальних аспектів стану оцінювання ДП СРГС в Україні, розроблення показників та критеріїв оцінювання ДП СРГС.

5. Орлова А. І. Громадянське суспільство як головний драйвер стійкості громад в умовах децентралізації. *Електронне наукове видання «Публічне*

адміністрування та національна безпека». 2021. № 2. – URL: <https://doi.org/10.25313/2617-572X-2021-2-7008>

6. Alla ORLOVA. The role of good governance principles in fostering civil society. The case of Ukraine/ CES Working Papers – Volume XIII, Issue 1. P. 110-123. – URL: https://ceswp.uaic.ro/articles/CESWP2021_XIII1_ORL.pdf

Наукові праці, які засвідчують апробацію матеріалів дисертації

7. Орлова А. І. «Підводні камені» децентралізації – загрози народовладдю. *Реформування публічного управління та адміністрування: теорія, практика, міжнародний досвід* : матеріали Всеукр. наук.-практ. конф. за міжнар. участю, Одеса, 27 жовтня 2017 р. Одеса : ОРІДУ НАДУ, 2017. С. 61-62. – URL: http://www.oridu.odessa.ua/9/buk/new_24_10_17.pdf

8. Орлова А. І. Європейський досвід залучення громадян до участі в управлінні місцевими справами: уроки для України. *Державне управління в Україні: історія державотворення, виклики та перспективи* : матеріали IX Міжнар. наук. Інтернет-конф. аспірантів та докторантів з держ. упр., Одеса, 25 травня 2018 р. Одеса : ОРІДУ НАДУ, 2018. С. 93-98. – URL: http://www.oridu.odessa.ua/9/buk/new_14_09_18.pdf

9. Крупник А. С., Орлова А. І. Громадські ради в Україні: друге дихання. *Perspectives of science and education* : Proceedings of the 4th International youth conference. SLOVO\WORD, New York, USA, 2018. P. 283-295. – URL: http://dSPACE.nuph.edu.ua/bitstream/123456789/16606/1/NEW_YORK_23082018%20%281%29-pages-1-7%2C442-445.pdf

Особистий внесок авторки. Узагальнення та аналіз результатів моніторингу діяльності громадських рад в Україні.

10. Орлова А. І. Сайти органів публічної влади як інструмент владно-громадських комунікацій в умовах децентралізації. *Реформування публічного управління та адміністрування: теорія, практика, міжнародний досвід* : матеріали Всеукраїнської наук.-практ. конф. за міжнар. участю, Одеса, 26

жовтня 2018 р. Одеса : ОРІДУ НАДУ, 2018. С. 236. – URL: http://www.oridu.odessa.ua/9/buk/new_24_10_18.pdf

11. Orlova Alla. Mechanisms for implementation of the state policy of promoting the development of civil society in Ukraine. *New Insights in Public Administration [Electronic source]* : Materials of Scientific Seminar of Master and PhD Students, Odessa, November 8, 2018. Odessa : ORIPA NAPA, 2018. P. 42-45. – URL: <http://www.oridu.odessa.ua/7/3/journal/elek-journal-4.pdf>

12. Крупник А. С., Орлова А. И. Реализация Национальной стратегии содействия развитию гражданского общества через региональные программы. *Teoria și practica administrării publice* : Materiale ale Conferinței științifico-practice cu participare internațională, Chișinău, 17 mai 2019. Chișinău : Academia de Administrare Publică Guvernul Republicii Moldova, 2019. С. 375-378. – URL: <http://aap.gov.md/sites/default/files/17.5.19.pdf>

Особистий внесок авторки. Аналіз результатів реалізації регіональних програм сприяння розвитку громадянського суспільства в Україні та якості офіційних сайтів обласних рад та обласних державних адміністрацій.

13. Орлова А. І. Як підрозділи по комунікаціях з громадськістю реалізують державну політику сприяння розвитку громадянського суспільства. *Інституціоналізація публічного управління в Україні в умовах євроінтеграційних та глобалізаційних викликів* : матеріали щорічної Всеукр. наук-практ. конф. за міжнар. участю, Київ, 24 травня 2019 р. / за заг. ред. А. П. Савкова, М. М. Білінської, О. М. Петрос. Київ : НАДУ, 2019. Том 1. С. 91-93. – URL: <http://academy.gov.ua/pages/dop/198/files/2e67d7ff-9338-42dd-80c1-bb20eeda330e.pdf>

14. Орлова А. І. Коордрада сприяння розвитку громадянського суспільства при Президентові України: сподівання та реалії. *Державне управління в Україні: історія державотворення, виклики та перспективи [Електронний ресурс]* : матеріали X Міжнар. наук. конф. аспірантів та

докторантів з державного управління, Одеса, 31 травня 2019 р. Одеса : ОРІДУ НАДУ, 2019. С.130-132. – URL: <http://www.oridu.odessa.ua/9/buk/03.07.2019-1.pdf>

15. Орлова А. І. Наявність дієвої інфраструктури громадянського суспільства – запорука сталого розвитку малих міст в Україні. *Публічне управління: традиції, інновації, глобальні тренди* : матеріали Всеукр. наук.-практ. конф. за міжнар. участю, Одеса, 11 жовтня 2019 р. Одеса : ОРІДУ НАДУ, 2019. С. 35-36. – URL: <http://www.oridu.odessa.ua/9/buk/10.10.2019.pdf>

16. Орлова А. І. Громадянська освіта як чинник реалізації державної політики сприяння розвитку громадянського суспільства. *Проблеми управління соціальним і гуманітарним розвитком* : матеріали XIII наук.-практ. конф. за міжнар. участю, присвяченої пам'яті Решетніченка А. В., Дніпро, 29 листопада 2019 р. / за заг. ред. О. Б. Кіреєвої. Дніпро : ДРІДУ НАДУ, 2019. С. 90-93. – URL: http://www.dridu.dp.ua/konf/konf_dridu/2019_Material_Social_develop.pdf

17. Орлова А. І., Сприяння активному довголіттю людей похилого віку як складова державної соціальної політики. *Реформування публічного управління: теорія, практика, міжнародний досвід* : матеріали Всеукр. наук.-практ. конф. за міжнар. участю, Одеса, 31 жовтня 2014 р. Одеса : ОРІДУ НАДУ, 2014. С. 202-204. – URL: <http://www.oridu.odessa.ua/9/buk/kon1in.pdf>

18. Орлова А. І. Проблемні питання у сфері реалізації державної політики сприяння розвитку громадянського суспільства: реінжиніринг на часі. *Публічне управління в Україні: історія державотворення, виклики та перспективи [Електронний ресурс]* : матеріали XI наук. Інтернет-конф. за міжнар. участю для аспірантів та докторантів, Одеса, 29 травня 2020 р. Одеса : ОРІДУ НАДУ, 2020. С. 48-51. – URL: http://www.oridu.odessa.ua/9/buk/Internet_konf_DU-2020.pdf

19. Орлова А. І. Суб'єкти, об'єкти, механізми формування та реалізації державної політики сприяння розвитку громадянського суспільства. *Theoretical and empirical scientific research: concept and trends* : collection of scientific papers «ΛΟΓΟΣ» with Proceedings of the International Scientific and Practical Conference,

Oxford, United Kingdom, July 24, 2020. Oxford : Oxford Sciences Ltd. & European Scientific Platform, 2020. Vol. 1. P. 128-130. – URL: <https://doi.org/10.36074/24.07.2020.v1.47>

20. Орлова А. І. Оцінювання реалізації Національної стратегії сприяння розвитку громадянського суспільства в Україні на 2021-2025 роки. *Публічне управління: традиції, інновації, глобальні тренди* : матеріали Всеукр. наук.-практ. конф. за міжнар. участю (до 25-річчя заснування інституту), Одеса, 9 жовтня 2020 р. Одеса : ОРІДУ НАДУ, 2020. С. 46-47. URL: http://www.oridu.odessa.ua/9/buk/pua_25.pdf

21. Orlova A. Implementation of European principles of good governance in the state policy for promoting the civil society development in Ukraine. *EU And Its Neighbourhood: Enhancing EU Actorness In The Eastern Borderlands* : International conference EURINT, Iasi, Romania, October 15-17, 2020. Iasi : Centre For European Studies, Faculty Of Law, Alexandru Ioan Cuza University Of Iasi, 2020.

22. Орлова А. І. Аналіз готовності підрозділів по комунікаціях обласних державних адміністрацій до впровадження завдань Національної стратегії сприяння розвитку громадянського суспільства на 2021-2026 роки. *Публічне управління в Україні: історія державотворення, виклики та перспективи [Електронний ресурс]* : матеріали XII наук. Інтернет-конф. за міжнар. участю для аспірантів та докторантів, Одеса, 28 травня 2021 р. Одеса : ОРІДУ НАДУ, 2021. С. 181-184. URL: <http://www.oridu.odessa.ua/9/buk/02072021.pdf>

Публікації, які додатково відображають наукові результати дисертації

23. Аналітичний звіт за підсумками міжрегіонального дослідження участі громадськості у процесах / Крупник А.С., Калашнікова О.Є., Дзюпин М.О., Орлова А.І. та ін. – Одеса, 2016. – 104 с. – URL: <http://samoorg.com.ua/wp-content/uploads/2016/11/Analitichniy-zvit-povniy.pdf> / <http://www.irf.ua/content/files/analitichniy-zvit-povniy.pdf>

Особистий внесок авторки. Участь у розробці методики проведення дослідження, проведення дослідження та аналіз застосування різних форм громадської участі у процесі об'єднання та розвитку територіальних громад.

24. Соціальна ефективність діяльності органів місцевого самоврядування: оцінювання та забезпечення. Аналітичний звіт за підсумками дослідження. Крупник А.С., Голинська О.В., Саханенко С.Є. та ін. ВГО «Асоціація сприяння самоорганізації населення». 2017. – URL: https://drive.google.com/file/d/0B9Z_D4vHVHefS2ozRjJEWTRDUTg/view

Особистий внесок авторки. Розробка інструментарію та обробка результатів експертно-соціологічного дослідження серед різних категорій жителів досліджуваних територіальних громад, підготовка висновків.

25. Аналітичний звіт за підсумками дослідження стану соціального капіталу у громадах України та умов для його формування і розвитку. Крупник А.С. та ін. Одеса, 2017. 182 с. – URL: https://issuu.com/irf_ua/docs/soc_cap_gromady

Особистий внесок авторки. Розробка методики оцінювання рівня відкритості та прозорості органів місцевого самоврядування та придатності локальних НПА для участі громадськості у вирішенні питань місцевого значення, оцінювання сайтів місцевих рад та узагальнення результатів.

26. Аналітичний звіт за підсумками виконання проекту «Громадський супровід реалізації Національної стратегії сприяння розвитку громадянського суспільства на регіональному рівні». Крупник А.С. та ін. Одеса, 2018. 113 с. – URL: <https://drive.google.com/file/d/1vR5WwBF3CPDs9wHpbCj-4LEvm6sTH1zy/view>

Особистий внесок авторки. Участь у розробці Методики багаторівневого бенчмаркінгу та оцінювання за її допомогою регіональних програм, планів заходів, сайтів органів публічної влади, діяльності регіональних коордрад, спеціальних підрозділів по комунікаціях у складі ОДА та КМДА, аналіз стану просвітництва населення, навчання та підвищення кваліфікації лідерів ОГС та службовців органів публічної влади в регіонах.

27. Стан та шляхи належної реалізації Національної стратегії сприяння розвитку громадянського суспільства в Україні на регіональному рівні : аналітичний звіт. Одеса : ОРІДУ НАДУ, 2018. 132 с. – URL: <https://drive.google.com/file/d/17xnSkvB51xpa8CsZ-Wm0Hi8yk4yXU2ev/view>

Особистий внесок авторки. Моніторинг та оцінювання сайтів і регламентів ОДА та обласних рад стосовно реалізації Нацстратегії-2020.

28. Орлова А. І. Формуємо дороговказ для розвитку громадянського суспільства: разом ми сильніші! *Одеський інститут соціальних технологій* : веб-сайт. 2020. – URL: <https://oistkp.blogspot.com/2020/05/blog-post.html>

29. Крупник А. С., Орлова А. І. Держава і громадянське суспільство: алгоритм взаємодії. Думки експертів. *Веб-портал «Громадський простір»*. 2020. – URL: <https://www.prostir.ua/?news=derzhava-i-hromadyanske-suspilstvo-alhorytm-vzajemodiji>

Особистий внесок авторки. Розроблення опитувальника, аналіз відповідей експертів, підготовка висновків та пропозицій.

30. Крупник А. С., Орлова А. І. Принципи доброго врядування: європейський досвід та українські реалії. *Веб-портал Громадської мережі публічного права та адміністрації UPLAN*. 2020. – URL: <https://uplan.org.ua/analytics/pryntsy-py-dobroho-vriyaduvannia-ievropeiskyi-dosvid-ta-ukrainski-realii/>

Особистий внесок авторки. Аналіз стану відображення в Нацстратегії-2020 принципів доброго врядування.

31. Крупник А.С., Орлова А.І. Система критеріїв та показників оцінювання реалізації Національної стратегії сприяння розвитку громадянського суспільства в Україні. – 23.05.2020: – URL: https://oistkp.blogspot.com/2020/09/blog-post_22.html

Особистий внесок авторки. Обґрунтування та участь у розробці показників і критеріїв оцінювання.

32. Оцінювання ефективності державної політики сприяння розвитку громадянського суспільства за методикою багаторівневого бенчмаркінгу:

науково-методична брошура / [Розробники: Л.Л. Приходченко, А.С. Крупник, А.І. Орлова]. – Одеса: ОРІДУ НАДУ, 2021. – 75 с. – URL: <http://oridu.odessa.ua/?fil=news/2021/08/30/004>

Особистий внесок авторки. Участь у пілотній апробації Методики оцінювання ефективності державної політики сприяння розвитку громадянського суспільства, коригування Методики за підсумками її пілотної апробації.

33. Піроженко Н.В., Дуліна О.В., Попов М.П., Приходченко Л.Л., Саханенко С.Є., Панченко Г.О., Давтян С.Г., Голинська О.В. Тодорова О.Л. Крупник А.С., Орлова А.І., Омельченко В.С., Єльчієва О.Р., Ющенко М.В., Бабіч О.В., Голинський В.В. Свідectво про реєстрацію авторського права на твір № 98376 : Літературно-письмовий твір наукового характеру «Звіт «Науково-дослідна робота з теми «Особливості реалізації політики децентралізації на рівні малих міст (на прикладі м. Гола Пристань)». – дата реєстрації – 06.07.2020. (Бюлетень № 60, с. 10). URL: http://kntu.net.ua/ukr/content/download/80835/468677/file/BULETEN__Avt_Pravo____%E2%84%96_60-2020.pdf

Персональний внесок авторки: аналіз інфраструктури ГС малих міст України. Виступ на науковій конференції на тему: «Наявність дієвої інфраструктури громадянського суспільства – запорука сталого розвитку малих міст в Україні».

34. Крупник А.С., Голинська О.В., Саханенко С.Є., Орлова А.І., Попов М.П., Приходченко Л.Л., Попов С.А., Осадчук С.В., Піроженко Н.В. Аналітичний звіт "Соціальна ефективність діяльності органів місцевого самоврядування: оцінювання та забезпечення" // Свідectво про реєстрацію авторського права на твір № 82000 / Авторське право і суміжні права. Офіційний бюлетень № 51, 2018. – С. 58

URL:https://ukrpatent.org/atachs/BULETEN__Avtor_Pravo____%E2%84%96_51-2019.pdf

Персональний внесок авторки: участь в оцінюванні соціальної ефективності управлінської діяльності органів МСВ, загальної соціальної

ефективності діяльності органів МСВ, внутрішньої соціальної ефективності діяльності органів МСВ, соціальної ефективності управлінської діяльності органів МСВ в оцінках мешканців. Оцінювання соціальної ефективності діяльності органів МСВ за даними аналізу звернень громадян. Аналіз результатів опитування місцевих експертів. Розробка форми анкети експертного оцінювання ступеня задоволення потреб мешканців. Участь у написанні підсумкового аналітичного звіту.

35. Крупник А.С., Орлова А.І. Методика багаторівневого бенчмаркінгу на основі комплексної оцінки діяльності регіональних органів публічної влади щодо реалізації Національної стратегії сприяння розвитку громадянського суспільства в Україні на 2016-2020 роки // Свідectvo про реєстрацію авторського права на твір № 85277 / Авторське право і суміжні права. Офіційний бюлетень № 52, 2019. – С. 486

URL:https://ukrpatent.org/atachs/BULETEN___Avtor_Pravo___%E2%84%96%2052-2019.pdf

Персональний внесок авторки: участь у доопрацюванні загальної концепції Методики; участь у розробці інструментарію для оцінювання сайтів; участь у розробці показників та критеріїв оцінювання за цими показниками; проведення пілотної апробації Методики, у тому числі оцінювання регіональних програм, планів заходів, сайтів органів публічної влади, діяльності регіональних Коордрад, спеціальних підрозділів по комунікаціях у складі ОДА та КМДА, аналіз стану просвітництва населення, навчання та підвищення кваліфікації лідерів ОГС та службовців органів публічної влади в регіонах; коригування складових Методики за підсумками її пілотної апробації; участь у написанні Аналітичного звіту та його внутрішнє рецензування.

ABSTRACT

Orlova A.I. Mechanisms of implementation of the state policy of promoting the development of civil society in Ukraine. – Qualifying scientific work on manuscript rights.

Dissertation for obtaining the scientific degree of Doctor of Philosophy in specialty 281 – Public management and administration. – Odesa Polytechnic National University, Ministry of Education and Science of Ukraine, Odesa, 2023.

Dynamic and profound changes taking place in the system of public administration of Ukraine necessitate the development and implementation of a comprehensive mechanism for the implementation of the state policy of promoting the development of civil society (SP PDCS), as well as its monitoring and evaluation at all levels of governance. In order to achieve socially significant results and improve the quality of public administration in the field of promoting the development of civil society, public authorities, responding to external challenges, should not only declare subsidiarity as one of the normative postulates of European integration, but also actively support the institutional and financial capacity of civil society institutions (CSI), use modern management methods and technologies for intersectoral interaction and intrasectoral cooperation within civil society.

It has been determined that in Ukraine CSIs flexibly respond to changes in public needs as a result of internal and external factors and at the same time have a high level of public trust. It has been established that creating favorable conditions for the development of civil society and establishing interaction with its institutions is an important task of state authorities and local self-government bodies, and this is fixed at the level of individual normative legal acts. However, effective partnership between the state and civil society in the process of implementing state policy at the national, regional, and local levels is hindered by the uncertainty of the regulatory framework and methodical principles of coordination and interaction between the executive power bodies and the CSI, executive power bodies, and local self-government bodies in the process of implementing the SP PDCS.

The aim of the dissertation research is theoretical substantiation and determination of ways to improve the mechanisms of implementation of SP PDCS in Ukraine.

To achieve the defined goal, the following tasks are solved in the work:

- to find out the essence, principles, theoretical and methodological principles, basic concepts in the field of SP PDCS, to identify and diagnose the mechanisms of implementation of this state policy;
- to analyze the current state of regulatory and legal support for the implementation of SP PDCS in Ukraine and to propose ways to improve the legislative, sub-legal and local regulatory and legal framework;
- to analyze the current state of implementation of SP PDCS in Ukraine at the national, regional and local levels, identify the main problems in this area and find out the reasons for their existence;
- to study the best foreign experience in the implementation of state policy in the field of civil society development and determine the expediency and possibility of adapting this experience in Ukraine;
- to determine the criteria and indicators for the implementation of SP PDCS, to propose a system for evaluating the progress of the implementation of this policy at the national, regional and local levels;
- to propose ways and specific mechanisms for the proper implementation of the SP PDCS in Ukraine in the conditions of European integration, overcoming large-scale military aggression by the Russian Federation and post-war recovery of Ukraine.

The object of the study is the SP PDCS in Ukraine.

The subject of the study is the implementation mechanisms of SP PDCS in Ukraine.

In general, the work consists of three sections and nine subsections.

Based on the developed research algorithm, in the first section, an analysis of the theoretical and methodological foundations of the implementation of SP PDCS

was carried out, the content of the main concepts in this field was defined and clarified. The chapter also examines the conceptual aspects of SP PDCS and the foreign experience and international cooperation of Ukraine in the field of implementing this policy.

It is substantiated that the introduction of SP PDCS in Ukraine occurs through the transformation of the model of representative democracy by supplementing it with participatory democracy (democracy of participation). It has been proven that participatory democracy contributes to the formation of the stability of communities and, on this basis, to the creation of the foundation of the state's national security.

In the second section, a comprehensive analysis (diagnosis) of the current mechanisms for the implementation of SP PDCS was carried out: financial-economic, regulatory-legal, institutional-organizational, information-communication, as well as mechanisms of intersectoral partnership and public participation.

The importance of targeting the use of mechanisms in the process of implementation of SP PDCS is emphasized, depending on the goal to be achieved, on the functional purpose of each specific mechanism and tool, and on the effectiveness of their application.

The need to introduce monitoring and evaluation in the process of implementation of SP PDCS was substantiated, criteria, indicators and the procedure for monitoring the implementation of SP PDCS at all levels of public administration were developed.

In the third section, domestic strategic documents related to the implementation of SP PDCS are analyzed for compliance of priority directions, tasks and mechanisms of implementation of this policy with European principles of good democratic governance. Ways of implementation of SP PDCS at the local level are determined and recommendations are provided for building a model of a complex mechanism for the implementation of SP PDCS.

A model of a complex mechanism for the implementation of SP PDCS was developed, which includes three main mechanisms - state, public and intersectoral, as

well as three coordination mechanisms - interlevel, intersectoral and intrasectoral coordination at all levels of public administration.

The scientific novelty of the obtained results lies in the fact that conceptual approaches, practical methods and obtained new scientific results were developed in the dissertation work, which collectively solve the important scientific task of theoretical and methodological substantiation of ways to improve the mechanisms of implementation of SP PDCS, in particular:

for the first time:

- it is substantiated that the improvement of the implementation process of SE SRGS is possible due to the formation of a complex mechanism on the basis of the existing separate elements of the implementation of SE SRGS, which should include state, public and intersectoral mechanisms, combined with mechanisms of interlevel, intersectoral and intrasectoral coordination at all levels of public administration – respectively to the proposed model of such a complex mechanism;

- a methodological approach to the implementation of monitoring and evaluation of the implementation process of SE SRGS is proposed, which is based on the author's original Methodology of multi-level benchmarking, the basis of which are developed criteria, indicators and the procedure for monitoring this process at the national, regional and local levels of management, which makes it possible to evaluate and to monitor the real state of performance of the tasks of SE SRGS and timely adjust both the process of implementation of the state policy and this policy itself;

improved:

- the conceptual-categorical apparatus in the researched area, in particular, the concept of "state policy of promoting the development of civil society" has been clarified, in which civil society is included as an equal partner of these bodies to public authorities, which were traditionally considered as sole subjects of the implementation of SE SRGS ;

- the goal of SE SRGS, the definition of which is complemented by the consolidation of Ukrainian society based on the interaction of the authorities and the

public and strengthening their mutual responsibility for the results of the joint implementation of this policy, which ensures the inevitability of the process of democratization and development of the Ukrainian state;

- methodical approaches to the analysis of compliance of the priority directions, tasks and mechanisms of implementation of SE SRGS, recorded in strategic acts of Ukrainian legislation, with European principles of good democratic governance;

- the content of the concept of "mechanism for the implementation of SE SRGS" as a component of the public management system, the elements of which are structural and organizational (public authorities, means, methods, levers, procedures, legal norms, incentives, methods, tools, principles) and structural and functional (the organization of management processes, functional activity, consistent implementation of actions) components, thanks to which, as a result of consistent goal-setting activities, the process of implementing the tasks of SE SRGS takes place;

- an approach to distinguishing, diagnosing and modernizing the mechanisms for the implementation of SE SRGS (financial-economic, regulatory-legal, intersectoral partnership, public participation, institutional-organizational and information-communication) based on the definition of the functional purpose and the analysis of the effectiveness of these mechanisms, identifying shortcomings in the process their application and development of proposals for their improvement;

received further development:

- periodization of the process of transformation of SE SRGS in Ukraine in its historical retrospective based on the comparison of the nature of government-public relations during the implementation of state policy; the three main stages of transformation of SE SRGS during the period from the 90s of the 20th century to 2016, determined by other scientists, were supplemented by two new stages: the fourth - from 2016 to 2019, which can be interpreted as an attempt by public authorities to gradually transform the democratic gains of the Revolution of Dignity on its own administrative resource and limit the role of civil society, and the fifth - from 2019 to the present, which is characterized as a gradual transition to

constructive dialogue and partnership cooperation between the authorities and civil society at the initiative of the IGS;

- substantiation of the appropriate use of relevant tools in various mechanisms for the implementation of SE SRGS – depending on their functional orientation and the characteristics of the entities that use them, while taking into account that some tools are used simultaneously in several mechanisms of SE SRGS implementation;

- substantiation of the role of participatory democracy in the formation of the stability of communities and the creation on this basis of the basis of the national security of the state;

- an approach to determining the components of the implementation cycle of SE CRGS, where the stages of strategizing, planning, organization and implementation are supplemented by the stages of monitoring, evaluation and adjustment of the process of implementation of the specified policy;

- determination of conditions for the successful implementation of SE SRGS, which include: expansion of communications between the authorities and the public, financial support by the authorities for the development of civil society, strengthening of executive discipline and responsibility of public officials and public leaders for the state of affairs in this area and proper legislative consolidation of the tools of participatory democracy, respectively to European standards.

The practical significance of the obtained results is determined by the systematic, theoretical and applied nature of the research and consists in increasing the effectiveness of the implementation process of SP PDCS in Ukraine based on the implementation of a system of monitoring and evaluating the real state of affairs in this area and the application of a complex mechanism for the implementation of SP PDCS, built on vertical and horizontal coordination and interaction of public authorities, the public and other subjects of influence on the process of implementation of the specified policy.

The scientific innovations proposed in the course of the study were taken into account during the development of the new National Strategy-2026 in Ukraine, which

is reflected, in particular, in the sections devoted to the mechanisms of its implementation, monitoring and evaluation.

Keywords: public policy, state policy of promoting the development of civil society, civil society, mechanisms of state policy, local self-government, multi-level management, decentralization, interaction of government and the public.

LIST OF PUBLISHED WORKS ON THE THEME OF THE DISSERTATION

Scientific works in which the main scientific results of the dissertation are published

1. Orlova Alla. International experience in the implementation of the state policy for facilitating civil society development. *Actual problems of public administration*. Volume 1, No. 77 (2019). P. 11-15. – URL: <http://uran.oridu.odessa.ua/issue/view/35%28477%29%2808%29>

2. Krupnyk A. S., Orlova A. I. Application of the multi-level benchmarking technique during the analysis of the implementation of the National strategy for promoting the development of civil society at the regional level. *Public administration: theory and practice*. 2019. Issue 1 (21). Dnipro, DRIDU NADU, 2019. P. 1-16. – URL: [http://www.dridu.dp.ua/zbirnik/2019-01\(21\)/17.pdf](http://www.dridu.dp.ua/zbirnik/2019-01(21)/17.pdf)

Personal contribution of the author. Participation in the development and pilot testing of the Methodology, adjustment of its components based on the results of the pilot testing.

3. Orlova A. I. State policy of promoting the development of civil society in Ukraine: dynamics of changes. *Actual problems of public administration*. 2019. Issue 4(80). P. 71-75. URL: http://www.oridu.odessa.ua/9/new_options/pdf/019/Zbirnuk-4-80-2019.pdf

4. Liudmyla L. Prykhodchenko, Andrii S. Krupnyk, Alla I. Orlova and Oksana V. Dulina. Monitoring and Evaluation of the Implementation Process of the State Policy to Promote the Development of Civil Society in Ukraine. *International*

Journal of Criminology and Sociology. 2020. Vol. 9. P. 3023-3032. – URL: <https://doi.org/10.6000/1929-4409.2020.09.368>

Personal contribution of the author. Justification of the relevance of the article, conceptual aspects of the state of evaluation of SP PDCS in Ukraine, development of indicators and criteria for evaluation of SP PDCS.

5. Orlova A. I. Civil society as the main driver of stability of communities in conditions of decentralization. *Electronic scientific publication «Public administration and national security»*. 2021. No. 2. - URL: <https://doi.org/10.25313/2617-572X-2021-2-7008>

6. ALLA ORLOVA. The role of good governance principles in fostering civil society. The case of Ukraine/ *CES Working Papers* – Volume XIII, Issue 1. P. 110-123. – URL: https://ceswp.uaic.ro/articles/CESWP2021_XIII1_ORL.pdf

Scientific works certifying the approval of the dissertation materials

7. Orlova A. I. «Pitfalls» of decentralization - threats to people's rule. *Reforming public management and administration: theory, practice, international experience*: materials of Vseukr. science and practice conf. for international participation, Odesa, October 27, 2017. Odesa: ORIDU NADU, 2017. P. 61-62. – URL: http://www.oridu.odessa.ua/9/buk/new_24_10_17.pdf

8. Orlova A. I. European experience of involving citizens to participate in the management of local affairs: lessons for Ukraine. *Public administration in Ukraine: history of state formation, challenges and prospects*: materials of the IX International of science Internet Conf. graduate students and doctoral students from the state edited, Odesa, May 25, 2018. Odesa: ORIDU NADU, 2018. P. 93-98. – URL: http://www.oridu.odessa.ua/9/buk/new_14_09_18.pdf

9. Krupnyk A.S., Orlova A.I. Public councils in Ukraine: second breath. Perspectives of science and education: *Proceedings of the 4th International youth conference*. SLOVO\WORD, New York, USA, 2018. P. 283-295. – URL: http://dspace.nuph.edu.ua/bitstream/123456789/16606/1/NEW_YORK_23082018%20%281%29-pages-1-7%2C442-445.pdf

Personal contribution of the author. Generalization and analysis of the results of monitoring the activities of public councils in Ukraine.

10. Orlova A. I. Websites of public authorities as a tool of government-public communications in conditions of decentralization. *Reforming public management and administration: theory, practice, international experience: materials of All-Ukrainian Science and Practice. conf. for international participation*, Odesa, October 26, 2018. Odesa: ORIDU NADU, 2018. P. 236. – URL: http://www.oridu.odessa.ua/9/buk/new_24_10_18.pdf

11. Orlova Alla. Mechanisms for implementation of the state policy of promoting the development of civil society in Ukraine. *New Insights in Public Administration [Electronic source]* : Materials of Scientific Seminar of Master and PhD Students, Odessa, November 8, 2018. Odessa : ORIPA NAPA, 2018. P. 42-45. – URL: <http://www.oridu.odessa.ua/7/3/journal/elek-journal-4.pdf>

12. Krupnyk A. S., Orlova A. I. Implementation of the National Strategy for the Promotion of Civil Society through Regional Programs. *Teoria și practica administrării publice: Materiale ale Conferinței științifico-practice cu participare internațională*, Chișinău, 17 mai 2019. Chișinău: Academia de Administrare Publică Guvernul Republicii Moldova, 2019. P. 375-378. – URL: <http://aap.gov.md/sites/default/files/17.5.19.pdf>

Personal contribution of the author. Analysis of the results of the implementation of regional programs to promote the development of civil society in Ukraine and the quality of the official websites of regional councils and regional state administrations.

13. Orlova A. I. How public communications units implement the state policy of promoting the development of civil society. *Institutionalization of public administration in Ukraine under the conditions of European integration and globalization challenges: materials of the annual Vseukr. science and practice conf. for international with participation*, Kyiv, May 24, 2019 / by general ed. A. P. Savkova, M. M. Bilynska, O. M. Petroye. Kyiv: NASU, 2019. Volume 1. P. 91-93. –

URL: <http://academy.gov.ua/pages/dop/198/files/2e67d7ff-9338-42dd-80c1-bb20eeda330e.pdf>

14. Orlova A. I. Coordinating the development of civil society under the President of Ukraine: expectations and realities. *Public administration in Ukraine: the history of state formation, challenges and prospects [Electronic resource]: materials of X International. of science conf. of graduate and doctoral students in public administration, Odesa, May 31, 2019.* Odesa: ORIDU NADU, 2019. P.130-132. – URL: <http://www.oridu.odessa.ua/9/buk/03.07.2019-1.pdf>

15. Orlova A.I. The presence of an effective infrastructure of civil society is the key to the sustainable development of small towns in Ukraine. *Public administration: traditions, innovations, global trends: materials All-Ukrainian. science and practice conf. for international participation, Odesa, October 11, 2019.* Odesa: ORIDU NADU, 2019. P. 35-36. – URL: <http://www.oridu.odessa.ua/9/buk/10.10.2019.pdf>

16. Orlova A. I. Civic education as a factor in the implementation of the state policy of promoting the development of civil society. *Problems of management of social and humanitarian development: materials of the 13th science-practice. conf. for international participation dedicated to the memory of A. V. Reshetnichenko, Dnipro, November 29, 2019 / by general ed. O. B. Kireeva.* Dnipro: DRIDU NADU, 2019. P. 90-93. – URL: http://www.dridu.dp.ua/konf/konf_dridu/2019_Material_Social_develop.pdf

17. Orlova A.I., Promoting the active longevity of the elderly as a component of state social policy. *Reforming public administration: theory, practice, international experience: materials of Vseukr. science and practice conf. for international participation, Odesa, October 31, 2014.* Odesa: ORIDU NADU, 2014. P. 202-204. – URL: <http://www.oridu.odessa.ua/9/buk/kon1in.pdf>

18. Orlova A. I. Problematic issues in the sphere of implementation of the state policy of promoting the development of civil society: reengineering in time. *Public administration in Ukraine: the history of state formation, challenges and prospects*

[*Electronic resource*]: materials of the 11th science. Internet Conf. for international participation for graduate students and doctoral students, Odesa, May 29, 2020. Odesa: ORIDU NADU, 2020. P. 48-51. – URL: http://www.oridu.odessa.ua/9/buk/Internet_konf_DU-2020.pdf

19. Orlova A. I. Subjects, objects, mechanisms of formation and implementation of the state policy of promoting the development of civil society. *Theoretical and empirical scientific research: concept and trends*: collection of scientific papers "ΛΟΓΟΣ" with Proceedings of the International Scientific and Practical Conference, Oxford, United Kingdom, July 24, 2020. Oxford : Oxford Sciences Ltd. & European Scientific Platform, 2020. Vol. 1. P. 128-130. – URL: <https://doi.org/10.36074/24.07.2020.v1.47>

20. Orlova A.I. Evaluation of the implementation of the National Strategy for the Promotion of Civil Society Development in Ukraine for 2021-2025. *Public administration: traditions, innovations, global trends: materials All-Ukrainian. science and practice conf. for international participation (for the 25th anniversary of the institute's founding)*, Odesa, October 9, 2020. Odesa: ORIDU NADU, 2020. P. 46-47. URL: http://www.oridu.odessa.ua/9/buk/pua_25.pdf

21. Orlova A. Implementation of European principles of good governance in the state policy for promoting civil society development in Ukraine. *EU And Its Neighborhood: Enhancing EU Actorness In The Eastern Borderlands* : International conference EURINT, Iasi, Romania, October 15-17, 2020. Iasi : Center For European Studies, Faculty Of Law, Alexandru Ioan Cuza University Of Iasi, 2020.

22. Orlova A. I. Analysis of the readiness of the communications units of regional state administrations to implement the tasks of the National Strategy for the Promotion of Civil Society Development for 2021-2026. *Public administration in Ukraine: the history of state formation, challenges and prospects* [*Electronic resource*]: materials of the XII Science. Internet Conf. for international participation for post-graduate students and doctoral students, Odesa, May 28, 2021. Odesa:

ORIDU NADU, 2021. P. 181-184. URL:
<http://www.oridu.odessa.ua/9/buk/02072021.pdf>

**Publications that additionally display
 scientific results of the dissertation**

23. Analytical report on the results of the interregional study of public participation in processes / Krupnyk A.S., Kalashnikova O.E., Dzyupin M.O., Orlova A.I. etc. – Odesa, 2016. – 104 p. – URL: <http://samoorg.com.ua/wp-content/uploads/2016/11/Analitichniy-zvit-povniy.pdf> / [http://www.irf.ua/content/files/analitichniy-zvit-povniy .pdf](http://www.irf.ua/content/files/analitichniy-zvit-povniy.pdf)

Personal contribution of the author. Participation in the development of research methodology, research and analysis of the use of various forms of public participation in the process of unification and development of territorial communities.

24. Social effectiveness of local self-government bodies: assessment and provision. Analytical report based on the results of the study. Krupnyk A.S., Golynska O.V., Sakhanenko S.E. etc. NGO «Association for the Promotion of Self-Organization of the Population». 2017. – URL: https://drive.google.com/file/d/0B9Z_D4vHVHefS2ozRjJEWTRDUTg/view

Personal contribution of the author. Development of tools and processing of the results of expert sociological research among different categories of residents of the studied territorial communities, preparation of conclusions.

25. Analytical report on the results of a study of the state of social capital in the communities of Ukraine and the conditions for its formation and development. Krupnyk A.S. etc. Odesa, 2017. 182 p. – URL: https://issuu.com/irf_ua/docs/soc_cap_gromady

Personal contribution of the author. Development of a methodology for assessing the level of openness and transparency of local self-government bodies and the suitability of local NPAs for public participation in solving issues of local importance, evaluating the sites of local councils and summarizing the results.

26. Analytical report on the results of the implementation of the project "Civil support for the implementation of the National strategy to promote the development of civil society at the regional level". Krupnyk A.S. etc. Odesa, 2018. 113 p. – URL: <https://drive.google.com/file/d/1vR5WwBF3CPDs9wHpbCj-4LEvm6sTH1zy/view>

Personal contribution of the author. Participation in the development of the Multilevel Benchmarking Methodology and evaluation using it of regional programs, event plans, websites of public authorities, activities of regional coordinates, special communications units within the Regional State Administration and the KMDA, analysis of the state of public education, training and advanced training of CSO leaders and officials of the authorities public authorities in the regions.

27. State and ways of proper implementation of the National strategy for promoting the development of civil society in Ukraine at the regional level: analytical report. Odesa: ORIDU NADU, 2018. 132 p. – URL: <https://drive.google.com/file/d/17xnSkvB51xpa8CsZ-Wm0Hi8yk4yXU2ev/view>

Personal contribution of the author. Monitoring and evaluation of the sites and regulations of the Regional State Administration and regional councils regarding the implementation of the National Strategy 2020.

28. Orlova A.I. We are forming a roadmap for the development of civil society: together we are stronger! Odessa Institute of Social Technologies: website. 2020. – URL: <https://oistkp.blogspot.com/2020/05/blog-post.html>

29. Krupnyk A. S., Orlova A. I. State and civil society: algorithm of interaction. Opinions of experts. Web portal "Public Space". 2020. – URL: <https://www.prostir.ua/?news=derzhava-i-hromadyanske-suspilstvo-alhorytm-vzajemodiji>

Personal contribution of the author. Development of a questionnaire, analysis of experts' answers, preparation of conclusions and proposals.

30. Krupnyk A. C., Orlova A. I. Principles of good governance: European experience and Ukrainian realities. Web portal of the Public Network of Public Law

and UPLAN Administration. 2020. – URL: <https://uplan.org.ua/analytics/pryntsypy-dobroho-vriaduvannia-ievropeyskyi-dosvid-ta-ukrainski-realii/>

Personal contribution of the author. Analysis of the state of reflection in the National Strategy - 2020 of the principles of good governance.

31. Krupnyk A.S., Orlova A.I. A system of criteria and indicators for evaluating the implementation of the National Strategy for Promoting the Development of Civil Society in Ukraine. – 23/05/2020: – URL: https://oistkp.blogspot.com/2020/09/blog-post_22.html

Personal contribution of the author. Justification and participation in the development of indicators and evaluation criteria.

32. Evaluation of the effectiveness of the state policy of promoting the development of civil society by the method of multi-level benchmarking: a scientific and methodological brochure / [Developers: L.L. Prykhodchenko, A.S. Krupnyk, A.I. Orlov]. – Odesa: ORIDU NADU, 2021. – 75 p. – URL: <http://oridu.odessa.ua/?fil=news/2021/08/30/004>

Personal contribution of the author. Participation in the pilot approbation of the Methodology for assessing the effectiveness of the state policy of promoting the development of civil society, adjusting the Methodology based on the results of its pilot approbation.

33. Pirozhenko N.V., Dulina O.V., Popov M.P., Prykhodchenko L.L., Sakhanenko S.E., Panchenko G.O., Davtyan S.G., Golynska O.V. Todorova O.L. Krupnyk A.S., Orlova A.I., Omelchenko V.S., Yelchieva O.R., Yushchenko M.V., Babich O.V., Golynskyi V.V. Certificate of copyright registration for the work No. 98376: Literary and written work of a scientific nature «Report «Scientific-research work on the topic «Features of the implementation of the policy of decentralization at the level of small cities (on the example of the city of Gola Prystan)». - date of registration - 07/06/2020. – URL:

http://kntu.net.ua/ukr/content/download/80835/468677/file/BULETEN___Avt_Pravo___%E2%84%96_60-2020.pdf

The author's personal contribution: analysis of the infrastructure of the GS of small cities of Ukraine. Speech at the scientific conference on the topic: «Availability of effective civil society infrastructure is the key to sustainable development of small towns in Ukraine».

34. A.S. Krupnyk, O.V. Golynska, S.E. Sakhanenko, A.I. Orlova, M.P. Popov, L.L. Prykhodchenko, S.A. Popov, S.V. Osadchuk, N. Pirozhenko .IN. Analytical report "Social effectiveness of local self-government bodies: assessment and provision" // Certificate of copyright registration for a work No. 82000 / Copyright and related rights. Official Bulletin No. 51, 2018. – P. 58 – URL:

https://ukrpatent.org/atachs/BULETEN__Avtor_Pravo__%E2%84%96_51-2019.pdf

The author's personal contribution: participation in the assessment of the social effectiveness of the management activities of the Ministry of Internal Affairs, the general social effectiveness of the activities of the Ministry of Internal Affairs, the internal social effectiveness of the activities of the Ministry of Internal Affairs, the social effectiveness of the management of the Ministry of Internal Affairs in the assessments of residents. Evaluation of the social effectiveness of the activities of the Ministry of Internal Affairs and Communications based on the analysis of citizens' appeals. Analysis of the results of the survey of local experts. Development of a questionnaire form for expert evaluation of the degree of satisfaction of residents' needs. Participation in writing the final analytical report.

35. Krupnyk A.S., Orlova A.I. Certificate of the Ministry of Economic Development and Trade of Ukraine dated 01.02.2019 No. 85227 «About the registration of the copyright to the work: «Methodology of multi-level benchmarking based on a comprehensive assessment of the activities of regional public authorities regarding the implementation of the National Strategy for the Promotion of the Development of Civil Society in Ukraine for 2016-2020». (Bulletin No. 52, p. 486) – URL:

https://ukrpatent.org/atachs/BULETEN____Avtor_Pravo____%E2%84%96%2052-2019.pdf

Personal contribution of the author: participation in finalizing the general concept of the Methodology; participation in the development of tools for evaluating sites; participation in the development of indicators and evaluation criteria based on these indicators; conducting a pilot test of the Methodology, including evaluation of regional programs, event plans, websites of public authorities, activities of regional Coordination Councils, special communications units within the Regional State Administration and KMDA, analysis of the state of public education, training and advanced training of CSO leaders and employees of public authorities in the regions; adjustment of the components of the Methodology based on the results of its pilot testing; participation in the writing of the Analytical Report and its internal review.